

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Optimalisatie en uitbreiding
scheidingsinstallatie VAGRON, Groningen

17 juni 1998

713-72

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Groningen
Postbus 630
9700 AP GRONINGEN

uw kenmerk
98/02561, RMM

uw brief
31 maart 1998

ons kenmerk
U313-98/Ra/ab/713-71

onderwerp
Toetsingsadvies 'Uitbreiding en optimalisatie scheidings- en vergistingsinstallatie Vagron te Groningen'

doorkiesnummer
(030) 234 7631

Utrecht,
17 juni 1998

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Uitbreiding en optimalisatie scheidings- en vergistingsinstallatie Vagron te Groningen.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

In dit toetsingsadvies heeft de Commissie in verband met de bestaande leemten in kennis over scheiding- en vergistingsinstallaties gewezen op het belang van monitoring en evaluatie achteraf. Naast de emissies van de scheidings- en vergistingsinstallatie van de Vagron, kan het zinvol zijn bij de evaluatie ook gegevens van andere, al langer in bedrijf zijnde GFT-vergistingsinstallaties (in Tilburg en Lelystad) te betrekken. Gezien het proefkarakter van het project en de nog bestaande onzekerheden over de milieugevolgen, is het mogelijk om de Commissie te zijner tijd te betrekken bij de toetsing van het evaluatieverslag. In dat geval moet hiervoor door het bevoegde gezag formeel toestemming gevraagd worden aan de ministeries van VROM en LNV, omdat dit niet tot de wettelijke taken van de Commissie behoort.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd het (ontwerp-)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

dr. ir. J.J.T.M. Geerards
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Optimalisatie en uitbreidings scheidings
installatie VAGRON, Groningen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Optimalisatie en uitbreiding scheidingsinstallatie VAGRON, Groningen

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over het milieueffectrapport Optimalisatie en uitbreiding scheidingsinstallatie VAGRON, te Groningen,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Groningen door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze,

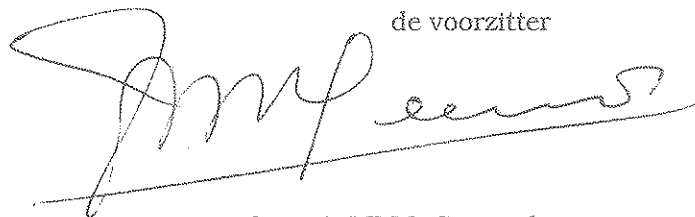
de werkgroep m.e.r. het milieueffectrapport Optimalisatie en uitbreiding scheidingsinstallatie VAGRON te Groningen,

de secretaris

drs. B.C. Rademaker

de voorzitter

dr.ir. J.J.T.M. Geerards

Utrecht, 17 juni 1998

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	3
2.1 Algemeen	3
2.2 Toelichting op het oordeel	3
2.2.1 Doelmatigheid van het voornemen	4
2.2.2 Onderbouwing van gekozen technieken, processen en de beschreven milieugevolgen	5
3. Aandachtspunten voor de (verdere) besluitvorming	6
3.1 Evaluatieprogramma: monitoring van het demonstratieproject	6
3.2 MER en ontwerp-vergunning	7
3.3 Acceptatiecriteria	8

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 31 maart 1998, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 58 d.d. 25 maart 1998
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De VAGRON heeft het voornemen om de huidige scheidingsinstallatie in Groningen te optimaliseren en uit te breiden met een was- en vergistingsinstallatie. Hierdoor zal het volgens de startnotitie mogelijk zijn om uit het afval meer secundaire grondstoffen en energie terug te winnen. De installatie wordt uitgebreid met voorzieningen om non-ferro, papier, plastic en inerte stoffen zoals zand en grind af te scheiden ten behoeve van hergebruik. In de nieuwe installatie zal de organische natte fractie worden vergist om volumereductie en een optimale energierterugwinning te bereiken. In Nederland is de voorgestelde configuratie van technieken een nieuwe lijn in de afvalverwerking waarvan de doelmatigheid nog moet worden aangetoond.

VAGRON heeft thans een vergunning voor het scheiden van circa 230.000 ton afval per jaar (tot 1996 was de verwerkingscapaciteit 80.000 ton/jaar). Omdat de capaciteit van de vergisting meer dan 25.000 ton per jaar gaat bedragen, wordt er een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

Bij brief van 31 maart 1998^{1]} hebben Gedeputeerde Staten van Groningen de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 25 maart 1998 ter inzage gelegd^{2]}.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.^{3]} De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Bij de toetsing heeft de Commissie de via het bevoegde gezag ontvangen inspraakreacties en adviezen betrokken^{4]}. Voor zover relevant in het kader van het advies wordt er met voetnoten naar verwezen^{5]}.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER^{6]}, zoals vastgesteld in oktober 1995;
- op eventuele onjuistheden^{7]};
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER^{8]}.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de optimalisatie en uitbreiding van de huidige scheidingsinstallatie.

-
- 1 Zie bijlage 1.
  - 2 Zie bijlage 2.
  - 3 Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.
  - 4 Wm, artikel 7.26, lid 2.
  - 5 Voor een overzicht van de reacties zie bijlage 4.
  - 6 Wm, artikel 7.23, lid 2.
  - 7 Wm, artikel 7.23, lid 2.
  - 8 Wm, artikel 7.10.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat de **essentiële informatie in het MER plus aanvulling aanwezig** is om het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven.

Bij haar beoordeling van het MER en de aanvulling heeft de Commissie onderscheid gemaakt tussen tekortkomingen en leemten in kennis. Zoals reeds in de inleiding van dit advies is aangegeven, is met het scheidings- en vergistingsinitiatief van de VAGRON in Nederland nog geen ervaring opgedaan. Het ontbreekt dan ook aan feitelijke informatie (leemten in kennis). In het MER en de aanvulling is getracht om met procesbeschrijvingen deze ontbrekende informatie te schatten.

De Commissie is van mening dat de door haar gesignaleerde tekortkomingen (zie §2.2.2) niet essentieel zijn. Wat betreft de bestaande leemten in kennis (§2.2.1 en §2.2.2) beoordeelt de Commissie dat deze op dit moment redelijkerwijs nog niet ingevuld kunnen worden, gezien het proefkarakter van het initiatief. De Commissie adviseert de onzekerheden over de exacte werkwijze en de werkelijke milieugevolgen in een vroegtijdig stadium van dit 'proefproject' in te vullen door middel van een uitgebreid evaluatieonderzoek. Het is zinvol om de proefperiode waarvoor de vergunning wordt verleend, en de eisen en randvoorwaarden waaraan de proef moet voldoen, zorgvuldig in de vergunning vast te leggen.

2.2 Toelichting op het oordeel

Het MER en de aanvulling zijn overzichtelijk opgezet en prettig leesbaar. Er wordt in het MER en de aanvulling een globale beschrijving gegeven van de voorgenomen activiteit, de alternatieven en een schatting van de milieugevolgen. Tijdens de toetsing van het MER heeft de Commissie de volgende bezwaren op het MER kenbaar gemaakt:

- De doelmatigheid van een scheidings- en vergistingsinstallatie (SVI) ten opzichte van het integraal verbranden van afval wordt in het MER niet aangetoond.^{9]}
- De beschrijving en onderbouwing van de gekozen technieken en processen in het MER zijn niet volledig. Hiermee hangt samen dat de in het MER gepresenteerde (milieu)gegevens onvoldoende zijn onderbouwd door literatuur, onderzoeksresultaten of gegevens van vergelijkbare installaties.^{10]}

In de aanvulling op het MER zijn de tekortkomingen aangevuld dan wel nader gemotiveerd.

---

9 Zie ook reactie 1,2 en 3 (bijlage 4).

10 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

Conclusie

De Commissie concludeert dat de doelmatigheid van het SVI-concept *in theorie* voldoende is aangetoond in het MER en de aanvulling, maar dat er een leemte in kennis bestaat met betrekking tot de *daadwerkelijke* doelmatigheid die op dit moment redelijkerwijs nog niet ingevuld kan worden. De doelmatigheid van dit initiatief zal in de praktijk bewezen moeten worden door middel van monitoring (zie **aanbevelingen in hoofdstuk 3**).

2.2.2 **Onderbouwing van gekozen technieken, processen en de beschreven milieugevolgen**

Onderbouwing gekozen techniek

In het *MER* zijn de keuzes voor de toe te passen technieken niet gemaakt of onvoldoende toegelicht. Deze tekortkoming wordt in de aanvulling deels goedge maakt.

In de *aanvulling* is aangegeven dat inmiddels meer bekend is over de toe te passen werkwijzen voor het wassen, het afvalwater, het vergisten en de papier /kunststofopwerking. De toe te passen technieken zijn in meer detail beschreven, maar de keuzes blijven minimaal onderbouwd. In de aanvulling zijn globale processchema's en een beschrijving van de wasinstallatie toegevoegd. Tevens worden resultaten van de wasproeven met ONF en onderzoeksresultaten naar de kwaliteit van de zandfractie en de fractie grof inert materiaal gepresenteerd. De technische keuzes die gemaakt zijn voor de vergistingsinstallatie en het vergistingsproces zijn in de aanvulling beschreven, waarbij gerefereerd wordt naar al bestaande installaties in het buitenland. Ook de opwerking van de papier /kunststoffractie tot papierpulp en kunststofgranulaat en de afzet hiervan zijn uitgebreider beschreven.

Onderbouwing milieugevolgen

In het *MER* wordt een minimaal onderbouwde schatting van de milieugevolgen gepresenteerd.

De schattingen in de *aanvulling* leveren weinig extra onderbouwing van de in het MER gepresenteerde conclusies met betrekking tot de verwachte milieugevolgen. Er zijn in de aanvulling geen nieuwe gegevens over de samenstelling van het afvalwater beschikbaar gekomen. Wel wordt globaal aangegeven hoe gekomen is tot de in het MER gepresenteerde schatting.

In het *MER* wordt geen samenstelling (fosfor en zwavel) van het inkomende afval vermeld. Hetzelfde geldt voor de afvalwaterstroom, de afgescheiden organische fracties en het afgescheiden biogas.

In de *aanvulling* wordt toegelicht waarom deze leemten in kennis bestaan en waarom er dus geen sluitende massabalans geleverd kan worden. Wel zijn in het MER en de aanvulling de emissies (stikstof, fosfor en zwavel) geschat, evenals de afvalwaterstroom, ammoniak in luchtstromen en zwaveldisulfide in biogas.

MER en de aanvulling te vervangen. Ook de bepaling van de massa- en energiebalansen is van groot belang: welke hoeveelheid stoffen, water, energie gaat het proces in en uit (concentratie verontreinigende stoffen in lucht en water, vrachten van stoffen, water-volume). Op basis van de monitoringsgegevens zal men kunnen komen tot de optimale procesomstandigheden voor maximaal hergebruik en minimale emissies. Ook zal bij de evaluatie inzicht verkregen moeten worden in de werkelijke doelmatigheid en afzet /hergebruiksmogelijkheden. Informatie die in het evaluatieverslag niet moet ontbreken, zijn praktijkgegevens van al in Nederland draaiende GFT-vergistingsinstallaties (Lelystad, Tilburg). De Commissie adviseert om het evaluatieprogramma bij de besluitvorming uitgebreid uit te werken en om in de vergunningvoorschriften het kader voor dit initiatief expliciet vast te leggen in de vorm van rendementseisen¹⁷, emissie-eisen en te nemen maatregelen als niet aan de eisen voldaan wordt. Ook is het mogelijk om de vergunning voor een periode van niet langer dan vijf jaar af te geven, zodat een nieuw beslismoment wordt ingebouwd.

■ In het evaluatieprogramma moet in ieder geval opgenomen worden: de samenstelling, kwaliteit en kwantiteit van de afgescheiden producten en reststoffen (zand, digestaat, afvalwater, biogas, etc.).

■ Daarnaast is het van belang in het kader van het demonstratieproject de daadwerkelijke doelmatigheid van het initiatief vast te stellen (op basis van gegevens over de energiebalans, milieuhygiënische aspecten, massabalans, hergebruik- en afzetmogelijkheden). Duidelijk zal moeten worden in hoeverre de voornemens ten aanzien van hergebruik en nuttige toepassing gerealiseerd worden. Mogelijkheden voor hergebruik van het digestaat, zand, etc. kunnen nader onderzocht worden op basis van gegevens over de samenstelling van het digestaat en zand. Het effect van het niet verwerken van bepaalde deelstromen en fasering op de doelmatigheid van het initiatief verdient de aandacht. De fasering zou geweld kunnen doen aan de inpasbaarheid en hoogwaardigheid van het scheiden-vergisten-verbranden concept¹⁸.

3.2 MER en ontwerp-vergunning

Het MER en de vergunningaanvraag zijn gelijktijdig ter inzage gelegd met de ontwerp-beschikking, waardoor in de ontwerp-beschikking geen rekening gehouden is met de inhoud van en de reacties op het MER¹⁹.

■ De Commissie adviseert om de inspraakreacties op het MER in de vergunning te verwerken. Ook wil zij nogmaals het belang benadrukken van het opnemen van een toetsingskader in de vergunningsvoorschriften ten aanzien van het rendement, de emissies (zie §3.2) en het vermelden van termijnen voor het evaluatieonderzoek en maatregelen als niet aan het toetsingskader voldaan wordt.

---

17 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

18 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

19 Zie ook reactie 1, 2 en 3 (bijlage 4).

BIJLAGEN

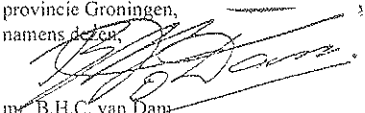
bij het toetsingsadvies
over het milieueffectrapport
Optimalisatie en uitbreiding
scheidingsinstallatie VAGRON,
Groningen

(bijlagen 1 t/m 4)

1024

BIJLAGE I

Brief van het bevoegd gezag d.d. 31 maart 1998 waarin de Commissie
in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	provincie groningen	dienst ruimte en milieu
	Bezoekadres: St. Jansstraat 4 Alg. tel. 050-3164911	Postbus 630 9700 AP Groningen Fax 050-3164632/3164639 <small>Correspondentie uitsluitend richten naar het postadres</small>
	Commissie voor de milieu-effectrapportage	
ingekomen : 31 MAART 1998		Aan de Commissie voor de m.e.r. Postbus 2345 3500 GH UTRECHT
nummer : 509-98		
dossier : 713-40		
kopie naar : Ra/Sr/Pw/B/HH/ab		
Nr.: 98/02561, RMM.		Groningen, 31 maart 1998.
Behandeld door : C. H. Dijkstra Telefoonnummer : (050) 316 4297 Bijlage(n) :		
Onderwerp: vergunningaanvraag Wm/Wvo + MER Vagron; (proc. nr. 1796). Verzoek toetsingsadvies.		
Geachte commissie,		
Ten vervolge op onze brieven van 25 februari en 24 maart 1998, beide nr. 98/02561, RMM (resp. toezending MER + aanvraag, en bekendmaking/terinzagelegging ontwerp-besluiten op de bovenvermelde vergunningaanvraag van Vagron-Industrial VOF om een revisievergunning als bedoeld in artikel 8.4 van de Wet milieubeheer en om een nieuwe vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren ten behoeve van de uitbreiding en optimalisatie van de afvalscheidings-installatie aan de Duinkerkenstraat 99 te Groningen + MER) verzoeken wij u hierbij nog formeel om ons uw toetsingsadvies zo spoedig mogelijk doch uiterlijk in week 22 toe te zenden.		
De eventueel ingekomen opmerkingen/reacties en bedenkingen zullen wij u na binnenkomst zo spoedig mogelijk doen toekomen.		
	Hoogachtend,	
	Gedeputeerde staten der provincie Groningen, namens de zgn.	
	mr. B.H.C. van Dam Hoofd Bureau Milieuvergunningen Dienst Ruimte en Milieu	

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 58 d.d. 25 maart 1998

provincie groningen

ontwerp-vergunning wet milieubeheer (wm) / wet verontreiniging oppervlakte- wateren (wvo) + milieu-effectrapportage

Vagron-Industrial VOF te Haren heeft aanvragen bij ons ingediend op grond van de Wm en Wvo vanwege de uitbreiding en optimalisatie van de afvalscheidingsinstallatie aan de Duinkerkenstraat 99 te Groningen. De voorgenomen activiteit is m.e.r.-plichtig. Dit betekent dat alvorens de provincie als bevoegd gezag kan beslissen over het voornemen, de verwachte milieugevolgen van dit voornemen moeten zijn onderzocht en beschreven in een milieu-effectrapport (MER).

Procedure.

Vagron-Industrial VOF heeft, met in acht-neming van de door de provincie vastgestelde richtlijnen, dit MER op-gesteld. Dit rapport is, tesamen met bovengenoemde vergunnin-gaanvragen, bij ons college ingediend op 13 februari 1998. Gedeputeerde staten zijn voornemens, onder voorschriften ter bescherming van het milieu, de gevraagde vergunningen te verlenen.

Terinzagelegging.

De vergunningaanvragen, de ontwerp-beschikkingen en het MER liggen vanaf 26 maart 1998 tot en met 22 april 1998 op werkdagen tijdens kantooruren ter inzage op de Afdeling Milieubeheer, Verl. Lodewijkstraat 51 en buiten kantooruren alleen volgens afspraak, tel. 050-3672805. Verder liggen bedoelde stukken gedurende deze periode ter inzage bij de Dienst Ruimte en Milieu van de provincie Groningen, St. Jansstraat 4, kamer C 106, te Groningen.

Hoorzitting.

Op dinsdag 14 april 1998 om 16.30 uur wordt een hoorzitting gehouden in het Provinciehuis, St. Jansstraat 4 te Groningen, Kamer B 108. Met vertegenwoordigers van het college van Gedeputeerde Staten en de Vagron kunt u dan van gedachten wisselen en eventuele mondelinge bedenkingen tegen de beide ontwerp-beschikkingen inbrengen en opmerkingen maken over het MER.

Inspraak/ Schriftelijke bedenkingen.

Tot en met 22 april 1998 kunnen schriftelijke opmerkingen over het MER gemaakt worden en schriftelijke bedenkingen tegen beide ontwerp-beschikkingen worden ingebracht bij Gedeputeerde Staten, p/a Dienst Ruimte en Milieu, Postbus 630, 9700 AP Groningen. U kunt verzoeken uw persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

U kunt te zijner tijd beroep instellen tegen de definitieve beschikkingen als u eerder bedenkingen heeft ingebracht tegen de ontwerp-besluiten of u kunt aantonen dat u daartoe redelijkerwijs niet in staat was.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: VAGRON.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Groningen

Besluit: vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewater (Wvo)

Categorie Besluit m.e.r.: 18.2

Activiteit: het oprichten van een was- en vergistingsinstallatie om hiermee de bestaande scheidingsinstallatie te optimaliseren. De huidige installatie heeft een vergunde capaciteit van 200.000 ton afval. Met behulp van was- en scheidingstappen wordt het ONF (organisch natte fractie) gescheiden in organisch en inert materiaal. Het voornemen bevat het vergisten van het organisch materiaal en het ontwateren van het residu ervan, het digestaat. De capaciteit van de vergisting gaat meer dan 25.000 ton/jaar bedragen. Het vrijkomende biogas wordt omgezet in elektriciteit en restwarmte.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 19 juli 1995
richtlijnenadvies uitgebracht op: 4 oktober 1995
richtlijnen vastgesteld: 23 oktober 1995
kennisgeving MER: 25 maart 1998
verzoek om aanvulling op het MER: 14 april 1998
aanvulling op het MER ontvangen: 11 mei 1998
toetsingsadvies uitgebracht: 17 juni 1998

Bijzonderheden:

Tijdens de toetsing heeft de Commissie de initiatiefnemer in april 1998 om een aanvulling op het MER gevraagd. In een gesprek heeft de Commissie toegelicht dat het MER naar haar oordeel op een aantal essentiële onderdelen onvolledig is: de doelmatigheid van het voornemen en de technische keuzes en de beschreven milieugevolgen zijn in het MER onvoldoende onderbouwd. De initiatiefnemer is door het bevoegde gezag in de gelegenheid gesteld om een aanvulling op het MER te schrijven, welke de Commissie op 11 mei ontvangen heeft. De Commissie heeft een positief oordeel uitgesproken over *het MER en de aanvulling*. De Commissie is wel van oordeel dat er nog een aantal belangrijke leemten in kennis bestaan in *het MER en de aanvulling*, die op dit moment redelijkerwijs nog niet op te vullen zijn, gezien het proefkarakter van het scheidings- en vergistingsproject. Zij benadrukt daarom in haar advies het belang van een uitgebreid evaluatieprogramma en doet hiervoor een aantal aanbevelingen.

Samenstelling van de werkgroep:

mw. dr. ir. G. Zeeman
ir. F.J. Schuurman
dr.ir. J.J.T.M. Geerards (voorzitter, toetsingsfase)
mr. J.W. Kroon (voorzitter, richtlijnenfase)

Secretaris van de werkgroep: drs. V.C.F. Tersteeg (richtlijnenfase), drs. B.C. Rademaker (toetsingsfase)

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	980324	Afval Overleg Orgaan (A.O.O.)	Utrecht	980427
2.	980423	Noordelijk Afval Overlegorgaan (N.A.O)	Leeuwarden	980427
3.	980422	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieube- heer (VROM)	Den Haag	980423
	980420	Verslag openbare zitting d.d. 14 april 1998 te Groningen	Groningen	980421